

מדינת ישראל
הכנסת

ב.ש.

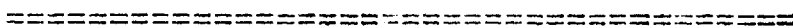
פרוטוקול מס' 45/ג

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט, שנתקיימה
ביום ב', כ' בסיון תשי"ד (21.6.54) ב-11.00

נוכחים:
ד. בר-רב-האי - יו"ר
ע. איכילוב
ח. בגין
י. בר-יהודה
ז. וורדהפטיג
ח. טובי
י. ספירא
ר. טרי

מזמנים:
מר קוקיה - משרד המשפטים
מר גיינס - משרד המשפטים
מר שלגי - משרד המשפטים
מר רוזנטל - משרד המשפטים
גב' שחור - משרד המשפטים
מר ידין - משרד המשפטים
מר בן-מאיר - משרד החוץ

סדר היום: חוק ההסדרה, תשי"ד - 1954.

ד. בר-רב-האי: בהעדר היו"ר, ובהסכמתכם, אני פותח את הישיבה.

חוק ההסדרה, תשי"ד - 1954

סעיף 12:

היו"ר ד. בר-רב-האי: בסעיף 12 הטארנו פתוחה את שאלת המספט האחרון הנמצא בין סוגריים. ביקטנו את בא-כוח משרד החוץ למסוד לבו חוות-דעת בשאלה זו.

מר בן-מאיר: ראשית, סוגריים אלה מופיעות גם בסעיף 17, ומה שאומר יחול גם עליהן.

לטובת הטארט היסקה הנידונה אפשר להביא סני סוגי ניסוקים: הסוג הראסון - מנהגם של העמים עד כה בטטח זה, והסוג הסני - איזו תועלת אנו יכולים להפיק למעטה מטחיקת חלק זה של הסעיף.

ב.ט.

אני יכול להמציא לכם רשימה של כ-100 הסכמי הסגרה שנרשמו בחבר-הלאומים בשנים 1920 - 1935, וכולם - מלבד 13 - קבעו שמדינה יכולה להסכים לספיטתו של אדם שכבר הוסגר בטקרה שמתגלה עבירה אחרת מזו שבגללה הוסגר. רק 13 מבין 100 ההסכמים, קובעים שהדבר אפשרי רק כאשר המוסגר מסכים מרצונו הטוב שיספסו אותו על העבירה האחרת. בהסכמים האחרים נקבע שהמדינה אינה יכולה לסרב להסגירו גם על העבירה השנייה רק בטקרה שעבירה שניה זו מפורסת ברשימת העבירות שבהסכם ההסגרה.

הצעת החוק שלנו הלכה בסביל-הזהב. היא אינה אומרת שיטאלו את הנאסם, ראשית מכיוון שאין כל בטחון שהנאסם הזה הנמצא כבר בידי המדינה המבקשת יוכל להביע את רצונו באופן חופשי, ושנית - לא ראוי להטאיר לרצונו על הפרט לקבוע ביחסים שבין המדינות. הצעת החוק שלנו מאפשרת לממשלה המבקשת לטקול בכל מקרה כזה ולהחליט אם להסגיר גם על העבירה השנייה. פתרון זה נתקבל ב-85% מ-100 ההסכמים הנ"ל, ואם-כי לא יכולתי לאסוף את כל ההסכמים שנעשו אחרי 1935, הרי גם רובם המכריע מקבל פתרון זה.

עקרון זה נקבע לא-רק בהסכמים בינלאומיים, אלא גם בחוקים פנימיים של ארצות נאורות כמו שווייץ, טורדיה, איטליה, צרפת, ארגנטינה, בלגיה, וכדומה. בחוק הצרפתי, למשל, יש הוראה שהממשלה יכולה להסכים לספיטה אפילו אם העבירה השנייה אינה כלולה ברשימת העבירות המופיעה בהסכם. (מ. בגין: אבל עם אין מסגירים אזרחים.)

יש להצעה זו גם יתרון נוסף, שלפי סעיף 17 תוכל הממשלה שלנו לבקש הסגרה גם עבור עבירה שניה מבלי שתצטרך לחזור מחדש לסם כך על הפרוצדורה של בקשת הסגרה.

מ. בגין:
אפשרות זו של הממשלה לטפל בכל מקרה את הכלל הרחב שנקבע בדריטא של הסעיף - מבטלת למעשה את הארובה למוסגר. אני מציע, לכן, למחוק את הסייפא, ואם הצעה זו לא תתקבל - אציע שיצטרפו, לסם שפיטתו על העבירה השנייה, הסכמה של בית-המספט ישראלי. אם הנאסם נמצא כבר בחוץ-לארץ, יוכל בית-המספט לדון גם בהעדרו בנוכחות בא-כוחו.

ז. וורנהפטיג:
החוק מבדיל בין עבירות בנות-הסגרה לבין עבירות שאינן בנות הסגרה, ואילו לפי הסייפא של סעיף זה אפשר יהיה לטפוט את המוסגר במדינה המבקשת על עבירה שניה גם אם היא אינה בת הסגרה. יתר על כן: המדינה המבקשת תוכל להעביר את הנאסם למדינה שליטת שתספס אותו על העבירה השנייה, אפילו אם אין למדינה שליטת זו הסכם הסגרה איתו. איני רואה אסון בכך אם המדינה המבקשת תפנה לוב ותבקש הסגרה על העבירה החדשה. לסם מניעת עסיית עוול לנאסם, אני מציע למחוק את המספט האחרון שבסוגריים.

י. בן-יהודה:
גם אם סעיף כזה יטנו ב-85% מההסכמים, אין זה אוסר עליין ססעיף זה מתאים גם אצלנו. יש מדינות רבות שמאחרי תביעותיהן נגד נאסטים יש יחס אנושי-יהודי, ודרושה זהירות מיוחדת.

יש לי בטחון בהגינות שר המספטים הקיימים, אם-כי חוק זה ינו מכוון לטר מספטים זה בלבד. אולם אם ניתן לטר מספטים מסכות להחליט אם להסגיר או לא, הוא יעמוד לעתים קרובות במצבים מסובכים של לחץ מצד מדינות חזקות.

ב.ס.

ז. שפירא:
אני מצטרף להצעה שהמוסגר לא ישפט על העבירה
השניה ללא אסור בי"ט ישראלי. לא יצטרכו להחזיר
אותו לסם כך לארץ, ויוכל להופיע באן נציגו. אני מקבל את הנמדק
שסקול דעת בידי שר המשפטים יעמיד אותו תחת לחץ מדיני קשה; על
בתי המשפט לעומת זאת אין לחץ כזה והחלטתם אינה יכולה גם לפגוע ביחסי
בינלאומיים.

ז. ורהפטינג:
לדעתי, יש להחפיר את המוסגר כדי שיהיה נוכח
בדיון המשפטי על הסגרתו השניה.

היו"ר ד. בר-רב-האי: האם ידוע מקרה של הסכם הסגרה בין מדינה בגוש
המזרחי למדינה בגוש המערבי?

מר בן-מאיר:
יש הסכמים ישנים, מלפני מלחמת העולם השניה, שהם
עוד בתוקפם, אבל איני יודע אם נוהגים לפיהם
כיום ואיני מכיר אף מקרה קונקרטי של הסגרה בין מדינה מזרחית למערבית.

ברצוני להעיר לדברי חבר הכנסת ורהפטינג שהכוונה
היא סגם העבירה השניה תהיה עבירה בת הסגרה, ואם יש צורך אפשר לכתוב
זאת במפורט. כן אפשר אולי לכתוב שלא תנתן הסכמה להסגרה לארץ שליטת
שאינן לה הסכם הסגרה אחר, או שבהסכם אחר אינה מצויה העבירה הנדונה.

ע. איכילוב:
האם מחיקת הקטע שבסוגריים תוכל למנוע הסכמים
ביננו למדינות אחרות?

מר בן-מאיר:
יש מדינות אחרות שאינן מסכימות להוראה כזו
בהסכמיהן.

מר סוקיה:
אפשר אולי לקבוע שהבקשה על הסגרתו על העבירה
השניה תשמע "אקס-פרטה".

ד. בר-רב-האי:
איני מסכים, כי שוללים בזה שהנאסם אפשרות
להתגונן.

ד. חילט: (1) לחוק את הקטע שבסוגריים בסוף סעיף 12.

(2) לא לקבל את ההצעה שעל הסגרה לסם שפיטה בעבירה
שניה יתקיים דיון בפני ביה"ט הישראלי בנוכחות
בכ הנאסם המוחזק בידי המדינה המבקשת.

המטיגוניות לשר המשפטים ולחה"כ שפירא.

ב.ש.

סעיף 10

סר ויינס: בהתאם להחלטת הוועדה, נסחבו מחדש את סעיף 10(א).

ז. ורהפטיג:

אני התכוונתי שלב"צ תהיה סמכות מקבילה ויוכל להתערב במסך הדיון בהסגרה, אך לפי נסוח זה הוא יוכל להתערב רק אחרי הערעור.

ד. בר-רב-האי:

אם אוטרים שאין הדבר גורע מסמכויות לב"צ, הוא יכול להתערב גם במסך הדיון בבקשת ההסגרה ולצוות על הפסקתו.

מ. בגין:

מכיוון שהערעור הוא ערעור רגיל, אני מציע לקבוע את המועד הרגיל של 30 יום.

ז. ורהפטיג:

אני מציע שפסקה (3) תנוסח כך: "אין יוכל הטבוקט או מי שהוכרז בו הסגרה, בכל שלב של הדיון וגם אחרי אישור ההכרזה על-ידי בית-המשפט-העליון, בדרך סמבקטים שחרור מטעזר בלתי-חוקי, להגיש לבית-המשפט-העליון בשבתו כבית-דין-גבוה-לצדק בקסה לביטול ההכרזה, ובית-המשפט-העליון רשאי לבטל את ההכרזה בכל שלב של הדיון בענין ההסגרה."

סר ויינס:

אני מציע להוסיף, בין לפני הערעור ובין לאחר מכן אחרי הטלים, "בשאי לתתם לפי כל דין".

ה ח ל ט: נוטח סעיף 10(א) יהיה:

- (1) לטבוקט וליועץ-המשפטי למשל לה תהיה זכות ערעור על החלטתו בעתירה של בית-המשפט המחוזי.
- (2) הערעור יוגס לבית-המשפט-העליון כבית-משפט לערעורים פליליים תוך 30 יום מיום סתן ההחלטה.
- (3) הוראות סעיף זה באות להוסיף על התרופות והטעד שבית-המשפט-העליון כבית-דין-גבוה-לצדק רשאי לתתם לפי כל דין, בין לפני הערעור ובין לאחר-מכן, ולא לגרוע מהם.

הסתיבות לשבר הכנסת ורהפטיג

היו"ר ד. בר-רב-האי:

אני בוועל את היסיבה.

היסיבה ננעלה בשעה 13.20.